26
U - 50

72.117

ԳԻՐՔ
ՀԱՆԴԻՍԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ
ՏՕՆԻՑ
ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆԱՑ։

2004
[illegible]

[illegible] ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. [illegible]
[illegible] ССР
[illegible] ԱՆՎԱՆ

1413-87
5297-ան

26
Ս-50
5297 1867-ԳԿ

ԳԻՐՔ
ՀԱՆԴԻՍԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՏՕՆԻՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆԱՑ։

Շարակարգեալ ՚ի Սիմէօն Կաթուղիկոսէ ամենայն հայոց երեւանցւոյ՝ յաւելուածովք նորահիւս շարականաց և աղօթից։

Յամի Տեառն 1771 . յուլիսի 10 ։

Տպեալ կրկին անգամ ։

՚Ի Հայրապետութեան Տեառն Յովհաննու Ութերրորդ Կարբեցւոյ Սրբազնագոյն Կաթուղիկոսի ամենայն հայոց , զանազան նշանաւորի և Ասպետի ։

Յամի Տեառն 1840 . Օգոստոսի 10 ։

Ի Տպարանի Սրբոյ Կաթուղիկէ Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБ-КА Арм. С.С.Р.
ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ՖՈՆԴ
ОБМЕННЫЙ ФОНД
ИМ. А. МЯСНИКЯНА
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

Եթէ հարկաւորիմք 'ի սուրբ գրոց և մանաւանդ 'ի Սրբազան Առաքելոյն Պօղոսէ՝ աղօթել հասա-րակապէս վասն ամենայն Թագաւորաց ։ Ապա որքան ևս հարկ է 'ի վերայ մեր աղօթել վասն քրիստոնէից Թագաւորաց ։ որով անուանն քրիստոսի փառաւորի ։ և ո̄ք խաչ Նորին պայծառացեալ փայլէ ը̄ ծագս տիեզերաց ։ Արդ եթէ այսպէս, ապա որքան և որքանապատիկ հարկ է 'ի վերայ մեր, և որպէս պարտական իսկ եմք աղօթել վասն մերոյս յոգներախտի և խնամաշատի ա̄ծազարդի քրիստոսապսակի, գերահռչակ և պայծառ անուան Ե-ԿԱՏԱՐԻՆԷ Կայսրուհւոյն Մօրն ողորմութե, որ իբրև զարեգակն փայլէ ընդ արեգակնափայլ Արքայ-որդւոյն իւրոյ ՊԱՒԼ ՊԵՏՐՈՎԻՉԻՆ ։ և զուարճացուցանէ ոչ միայն զընդ հովանեաւ իւրով ե-ղեալսն, այլև զամենայն երկրպագուսն քրիստոսի ։ Ընդ ՈՐՈՑ հովանաւորութեամբն և ազգս մեր կեայ լա-ւապէս և պահպանութեամբ ՆՈՐԻՆ կենցաղաւարի ապահով և աներկիւղ յամենից Թշնամեաց ։ ՈՐՈՑ

ըզ

զգութն և զխնամսն հանապազ տեսանէ, և ողորմութի վայելէ միշտ։ Որ և բաց 'ի յայսմիկեաց հանապազաւիւր և հասարակաբաշխ բարերարութեանցն՝ 'ի ներկայումս և ևս գերազանցապէս ողորմութիւնս և ըզբարերարութիւնս եցոյց յատկապէս ազգիս մերոյ և մերում անարժանութեան՝ քան զարժանն մեր, լսելով աղերսանաց մերոց և կատարելով զխնդիրս. այսինքն՝ ԻՒՐՈՎ գերազօր հրամանագրովն, և անպարտելի կնքովն՝ զաթոռս ամենայն հայոց զուրբ Էջմիածին պըսակեալ փառաւորեաց. զազգս հայոց՝ իւրոյ ամենապայծառ Թագաւորութեան սիրելի և իւրային արձանագրեաց. և զանարժանութիւնս մեր յատուկ սիրոյ և ողորմութեան նշանաւ խիլայազարդեաց և մխիթարեաց։ Արդ որովհետև այսքան գերազանց բարերարութեան ոչ ինչ կարեմք հատուցանել զփոխարէնն. վասն որոյ զայս քան բանս շարագրեցաք վասն մեծապայծառ Տօնախըմբութեան ՆՈՐԻՆ. և կանոնեցաք զի ազգս հայոց որքան գոն ընդ օրհնեալ տէրութեամբ ՆՈՐԻՆ՝ 'ի յաւուրս շնորհալի անուանց ՆՈՅԻՆ՝ եկեղեցականօք և աշխարհականօք մեծաւ հանդիսաւորութեամբ կատարեսցեն զայս կարգ. զոր ամենաթագաւորն ած 'ի փառս իւր համարելով ընկալցի, և զխնդրուածս բազմութեան կատարեսցէ. ամէն։

[illegible] [illegible] ծառայից ծառայ
[illegible] Սիմէոն Կաթողիկոս ամենայն
Հայոց և Սրբոյ Աստուածաէջ Աթոռոյս
Էջմիածնի։
'Ի [illegible] թուին 1771. 'ի Յունուարի
ամսոյ 10. [illegible] [illegible] [illegible]

Եւ յառաջ պատարագին վառեսցեն զճրագս և զաշտանակս և զխնկամանս երկու դը-
պիրք յառաջոյ սեղանոյն ընդ աջն և ընդ ահեկն աւետարանին զմոմեղէնս 'ի ձեռս. յորժամ
և ամենայն հոգևորականք անկեալ առ երկրպագութիւն առաջնորդի զգոյշ կան և զգուշ
եղեն յառաջ։ Եւ պատարագիչն եւս եւ Տէր եպիսկոպոսն կամ վարդապետն և կամ
աւագ երէցն Եկեղեցւոյն՝ ծնրադրէ 'ի բեմ յառաջ սեղանոյն աղօթիւք որ է. Աստուա-
րումն օրինաց և մարգարէից. Եւ ասէ՝ Օրհնեցէք զՏէր։
և Օրհնեալ եղերուք։

Դպիրքն պատասխանեն.

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. Ընկալ, կեցո և ողորմեա։

Եւ պատարագիչն օրհնելով զխաչն 'ի բարձրաձայն ասասցէ։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Եւ ասեն զմաղթանս խնկարկեցէք ընդ սեղանոյն և ամենայն եկեղեցւոյն ընծայելով հո-
գևորականաց և աշխարհականաց երկիցս կամ երիցս անգամ. յորժամ և կայեալքն զառեն
սրբութիւն թագաւորին 'ի մտանելն երգեսցեն աղօթ քահանայն զգուշական. Դմ. Մեծացոյր
Աստուած և այլն։
Իսկ եթէ պատարագիչն իցէ այլ ոք 'ի հոգևորականաց՝ մինչ յառաջ պատարագին զգես-
տաւորեսցի նախ Տէր եպիսկոպոսն կամ վարդապետն և կամ աւագ երէցն՝ և կամ այլ ոք
յառաջնորդաց Եկեղեցւոյն և կացցէ յառաջ 'ի մեծ սեղան. Եպիսկոպոսն օրհնելով
'ի ձեռս զգաւազան և զխաչն և այլոց զխաչ մատն. և յորժամ պատարագիչն աւարտեսցէ
զաղօթս: Աստուածարումն օրինաց: Նա ինքն կացցէ առաջի յառաջոյ սեղանոյն ա-
ռնելով զաւետարանն 'ի գիրկս: յորժամ յառաջ մատուցեալ արժանաւորն առ Տէր Եպիսկո-
պոսն և կամ առ այլն զգեստաւորեալն՝ համբուրեսցէ: Եւ ես խաղաղութեան: Եւ նա
օրհնելով զխաչն տացէ համբուրել՝ որոց և գրեցեալն է.
Եւ աւարտեալ զխնկարկութիւնն ծնրադրեսցէ զպարգևսն՝ եկեալ կացցէ 'ի մեծ սեղան։

Ողորմեա (դձ)

Ամենազօր տէր և Թագաւոր յաւիտենից, որ 'ի պատկեր քո երկնաւոր և աներևոյթ Թագաւորութեանդ, հաստատեցեր յերկրի Թագաւոր զՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովիչն (կամ այլ անուն) 'ի կառավարել և 'ի պահպանել զքո ժողովուրդ. պահեա՛ զսա անսասան և անպարտելի:

Աղբիւր կենաց և պարգևիչ խաղաղութեան և զօրացուցիչ քոյոց ծառայից. յաւել զկեանս խաղաղականս 'ի քէն պսակեցել Արքայիս մերոյ ՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովիչի (կամ այլ անուն) և զօրացո՛ 'ի Թշնամեաց պատերազմի 'ի փառս անուանդ և 'ի պայծառութիւն եկեղեցւոյ քում սրբոյ. յորում փառաւորի անդադար տէրութիւնդ քո:

Բարձրացո՛ տէր և փայլեցո՛ զգաւազան իշխանութեան ՍՈՐԱ. ընդ ամ ծագըս երկրի. ընդարձակեա՛ շառաւիղօք և հարազատ ժառանգակցօք մինչև 'ի կատարած աշխարհի. այլև օրհնեա՛ և պահպանեա՛ զամենեսեան որք ընդ իշխանութբ ՍՈՐԻՆ, ենթադրին. յորոց փառաւորի անդադար տէրութիւնդ քո:

Թագաւոր երկնաւոր՝ զեկեղեցի քո անշարժ պահեա՛, և զերկրպագուս անուանդ քում պահեա՛ 'ի խաղաղութեան:

Ասա երիցս 'ի դպրաց ... ասացէ: Ալէլու" ալէլու":
Եւ Քահ. Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի Թագաւորն և այլն:

Եւ այսպէս ... մինչև ... :

Ա․լէլուիայ ալէլուիայ։

’Ի հատուած․ Սաղմոս Դաւթի․ Ի։

Տէր ’ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն․ ’ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ։

Զ ցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա․ և զկամս շրթանց նորա ոչ արգելեր ’ի նմանէ։

Յաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրութեան քո․ և եդեր ’ի գլուխ նորա պսակ ’ի քարէ պատուականէ։

Կեանս խնդրեաց ’ի քէն՝ և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս յաւիտեանս յաւիտենից։

Մ՚եծ են փառք նորա ’ի փրկութեան քում․ զփառս և զմեծ վայելչութիւն դիցես ’ի վերայ նորա։

Տացես զնա յօրհնութիւն՝ յաւիտեանս յաւիտենից․ և ուրախ արասցես զնա յուրախութիւն յերեսաց քոց։

Թագաւոր յուսացաւ ’ի տ̅ր․ յողորմութենէ բարձրելոյն նա մի՛ սասանեսցի։

[illegible]

Ընթերցուած Առաքելոյ

Գ Ա․ Լ̅ա․ Ա։

Ամենայն բանք աստուծոյ խօսեցեալք են հրաման թագաւորի զոր խրատեաց զնա մայր իւր։ Բա՛ց զբերան քո բանիւ ա̅յ․ և դատեա՛ զամենեսեան ողջմտութեամբ։ Բա՛ց զբերան քո և դատեա՛ իրաւամբք․ և խնդրեա՛ և որոշեա՛ զաղքատըն և զտկարն։ Փառք ա̅յ ծածկեն զբանս և փառք թագաւորի պատուեն ըզհրամանս։ Երկին բարձր և երկիր խոր սիրտ թագաւորի անքնին․ փո՛րձ տե՛ս զանփորձ արծաթոյ և սրբելով սրբեսցի ա̅մ։ Սատակեա՛ զամբարիշտս յերեսաց թա-

գա

գաւորի․ և ուղղեսցի ար-
դարութեամբ աթոռ նո-
րա։ Մ՝ի՛ հպարտանար ա-
ռաջի թագաւորի և 'ի տե-
ղիս մեծամեծաց մի' մատ-
չիր․ զի լաւ է քեզ՝ թէ ա-
սիցէ ոք 'ի վեր առիս մա-
տիր․ քան թէ կորանայցես
առաջի հզօրի։

Ընթերցուած․ Յեսայեայ Մարգարէ է։

Գլ. խե․ 1։

Այսպէս ասէ տէր ած օ-
ծելոյն իւր Կիւրոսի․ զորոյ
կալայ զաջոյ ձեռանէ նորա
հնազանդեցուցանել առա-
ջի նորա զազգս և զզօրու-
թիւն թագաւորաց խոր-
տակեցից․ բացից առաջի
նորա զդրունս և քաղաքք մի
փակեսցին․ ես երթայց ա-
ռաջի քո զլերինս հարթե-
ցից․ և զդրունս պղնձիս
խորտակեցից և զնիգս եր-
կաթիս փշրեցից։ Եւ տաց
քեզ զգանձս խաւարինս
և զաւանդս աներևոյթս
բացից քեզ․ զի ծանիցես
թէ ես եմ տր ած՝ որ կո-
չեցի զանուն քո՝ ած իս-
րայէլի։ Վասն յակոբայ
ծառայի իմոյ և իսրայէլի
ընտրելոյ․ ես կոչեցի քեզ
զանուն քո՝ և ընկալայ ըզ
քեզ։

Պետրոսի Առաքելոյն 'ի Կաթուղիկեայց
Առաջին թղթոյն է Ընթերցուածս։

Գլ. Բ․ 3։

Հնազանդ լերուք ամ
մարդկեղէն արարածոց
վասն տն։ Եթէ թագաւո-
րի, իբրև առաւել ումեք։
Եթէ դատաւորաց՝ իբրև
'ի նմանէ առաքելոց, 'ի
վրէժխնդրութի չարագոր-
ծաց՝ և 'ի գովութիւն բա-
րեգործաց։ Զի այսպէս
էն կամք այ․ բարեգործացն
պապանձեցուցանել զա-
նզգամ մարդոյ զանգի-
տութիւն։ Իբրև զազատս
լինիլ՝ և մի' իբրև զպատ-
րուակ չարութե ունիլ զա-
զատութի․ այլ իբրև այ
ծառայք։ Զամենեսեան
պատուեցէք․ զեղբայրսի-
րու

րութիւն սիրեցէ՛ք. յայ եր-կերո՛ւք. զԹագաւորս պա-տուեցէ՛ք:

Պօղոսի Առաքելոյն 'ի հռոմայեցւոց Թղթոյն է ընթերցուածս:

Գլ. ժգ. ա:

Ամենայն անձն որ ընդ իշխանութբ է 'ի հնազանդութե կացցէ. քանզի ո՛չ յուստեքէ է իշխանութիւն եթէ ո՛չ յԱստուծոյ. և որք ենն՝ յԱստուծոյ կարգեալ են: Այսուհետև որ հակառակ կայ իշխանութեն՝ այ հրամանին հակառակ կայ. և որք հակառակ կան, անձանց դատաստանս ընդունին: Զի իշխանքն ո՛չ են յերկիւղ բարեաց գործոց՝ այլ չարաց. կամի՛ս չերկնչել յիշխանութենէ՝ անսի՝ ըզ բարիս գործեա՛, և ընկալցիս զգովութի 'ի նմանէ: Զի այ պաշտօնեայ է քեզ 'ի բարիս. ապա եթէ զչար գործիցես, երկի՛ր. զի ո՛չ եթէ վայրապար ածեալ է սուսեր ընդ մէջ. զի այ պաշտօնեայ է՝ վրէժխնդիր 'ի բարկութիւն այնմ որ զչարն գործիցէ: Վասն որոյ հարկ է հնազանդ լինել՝ ո՛չ միայն վն բարկութե, այլև վասն մտացն խղճի. վն այնորիկ և հարկս հարկանէք՝ զի այ սպասաւորք են 'ի նոյն կանխեալք: Արդ՝ հատուցէ՛ք ամենեցուն զպարտս. որում ըզ հարկ՝ զհարկն. որում ըզ մաքս՝ զմաքսն. որում զերկիւղ՝ զերկիւղն. որում ըզ պատիւ՝ զպատիւն. և մի՛ ումեք պարտապան գտանիցիք: Նա արդ՝ աղաչեմ նախ քան զամ՝ առնել աղօթս խնդրուածս պաղատանս գոհութիւնս վասն ամ մարդկան. մանաւանդ վն թագաւորաց և ամ իշխանաց: Զի խաղաղութբ և հանդարտութբ վարեսցուք զկեանս մեր. ամ ածպաշտութեամբ և սրբութբ. զի այն է բարի և ընդունելի առաջի փրկչին մերոյ աստուծոյ:

Ապա ասասցեն ժամասացքն 'ի ձայն 'ի միոյ դասէ։ ասելով Ալ․ Զ։

Ալէլուիայ ալէլուիայ։

Կատարածն զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր 'ի սիոնէ.
և տիրեսցես դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց։

Եւ 'ի միւս դասէ նոյնպէս 'ի ձայն։

Ալէլուիայ որթի ։

Իսկ եթէ եպիսկոպոսն իցէ պատարագիչ կամ նախագահն եկեղեցւոյն՝ որում պատ-
շաճէ կատարումն հանդերձ ամենախնդրութեամբ ամն 'ի նախագահին ռահանայից ասասցէ
ժամուցեալ 'ի տեղի ընթերցուածոյն ասասցէ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Յետ որոյ միոյ դասէ ժամասացքն ասասցեն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Եւ յառաջ նոյին ասասցէ սարկաւագն 'ի ձայն բարձր։

Սբյ Աւետարանէս Յի․ Քի․ որ ըստ Մատթէոսի։

Եւ ժամասացքն միոյ դասուն նոյնպէս 'ի ձայն բարձր ասասցեն։

Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Եւ 'ի միւս դասէ։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Ապա ասասցէ սարկաւագն նոյնպէս ձայնիւ։

Ա̄ռ Տեառն մերոյ Յի․ Քի։

Եւ ժամասացքն միոյ դասուն գոչեսցեն բարձր ձայնիւ։

Պռօսխումէ։

Եւ քահանայն 'ի համբերելոյ նոյն նոյնպէս։

Ասէ Աստուած։

Յետ որոյ սկսանիցի սարկաւագն ընթեռնուլ զաւետարանն:

Մատթ. Գլ. ԻԲ. 15:

Յայնժամ գնացին փա-
րիսեցիքն առին խորհուրդ
զնմանէ՝ թէ որպ դնիցեն նը-
մա զորոգայթ բանիւք: Եւ
առաքեն առ նա զաշակերտ
սըն իւրեանց հերովդիանոսօ
քըն հանդերձ՝ և ասեն. վար
դապետ՝ գիտեմք զի ճշ-
մարիտ ես. և զճանապարհն
Այ ճշմարտութեամբ ուսու
ցանես. և ոչ է քեզ փոյթ
զումեքէ. և ոչ հայիս յերե-
սս մարդոյ: Արդ՝ ասա մեզ՝
զինչ թուի քեզ. պարտ է
հարկս տալ կայսեր՝ թէ ոչ:
Գիտաց Յս զխորամանկութի
նոցա. և ասէ՝ զի՞ փորձէք
զիս կեղծաւորք: Ցուցէք
ինձ զդահեկան հարկին. և
նոքա մատուցին նմա դահե
կան մի: Եւ ասէ ցնոսա Յս.
Ո՞յր է պատկերս այս՝ կամ
գիր. ասեն՝ կայսեր:
Յայնժամ ասէ ցնոսա. եր-
թայք՝ տուք զկայսերն կայ-
սեր. և զԱյն՝ Այ: Իբրև լո-
ւեան զարմացան, և թողին
զնա և գնացին:

Եւ յաւարտ աւետարանին՝ քարոզեսցէ սարկաւագն բարձր ձայնիւ ՚ի [illegible]:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա:

Եւ քահանայն [illegible]:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Ապա [illegible] ՚ի ծունկս [illegible] բարձրացեալ [illegible] ՚ի վերայ [illegible] Սեղանոյն.

կամ շարագրութեան վարդապետին և կամ Մովսէս երիցուոյն 'ի գիւղ նոյա Երզնկին ուսու_
ցեալ կամ դպիր հոգևոր [illegible] և յաւելել. ապա սպասէ բազմագլուխ ընծանեցի
ընթերցմանս շարօնս [illegible] վարդապետութեան 'ի Սուրբ Կաթողիկէ. առ [illegible] Հայոց
եկեղեցւոյս։

Օրհնեալ ես Հայր ա_
մենակալ աստու_
ած ճշմարիտ անս_
կզբնաբար ծնող որդւոյդ
միածնի և բղխող հոգւոյդ
սրբոյ։

Օրհնեալ ես որդիդ միա_
ծին և բանդ ած ճշմարիտ
էակիցդ հօր և սբյ հոգւոյն.
ծնեալդ 'ի հօրէ նախ քան
զյաւիտեանս։

Օրհնեալ ես հոգիդ սբ ած
ճշմարիտ. բղխեալդ 'ի հօրէ
անժամանակաբար և ան_
պատմաբար փառակից հօր
և որդւոյն միածնի։ Օրհ_
նեալ ես եւ անձնեայ ամե_
նասուրբ երրորդութի անբա_
ժանելի և միաստուածութի
համահաւասար և համագոյ
մի էութիւն. մի բնութի. մի
տէրութի. և մի իշխանութի. ա_
րարիչ և ստեղծող երկնա_
ւորաց. և երկրաւորաց տիրող
և նախախնամող կարգաւորիչ
և զարդարող ամենեցունց։
Ամենակալ ամենաբաւական
ամենազօր ամենահարուստ
ամենառատ ամենողորմ ա_
մենագթած. թագաւոր թա
գաւորաց և տէր տերանց
որ միայն ունիս զանմահու_
թիւն և բնակես 'ի լոյս ան_
մատոյց. որում հաւատամք
խոստովանիմք. և երկրպա_
գանեմք յամ յանձնէ յամ
զօրութէ յամ սրտէ և յամ մը
տաց։ Զանզի դու տէր ած
մեր գոլով քոյով սեպհակա
նաւ և իւրականաւ փառօ
քդ փառաւորել և քոյով
ամենահարուստ բարութդ
զուարճացել և անկարօտ
եւ այլոց. ոչ կամեցար մի_
այն ունել և վայելել զան
ճառելիդ բարութի. վս ո_
րոյ որպէս թէ սփռեցեալ
'ի քումմէ անհնոյ բարե_
բարութե գոյացուցեր յոչ_

չէ

չէ միով բանիւ արարչակա-
նաւ զերկինս վերին և զ՚ի
ղմին բնակիչս զերկնային
զանմարմին և զաներևոյթ
էութիւն հրեշտակականդ զա-
սուցս ՚ի հաղորդիլ ըստ կա-
րողութեան՝ քումդ բարեաց և
լինիլ փառաբանիչս ամենա-
փառաւոր Թագաւորութեանդ: Սակայն և այդոքիւք ոչ շա-
տացեալ անսպառելի բա-
րութիւնդ՝ յառաջ ածել գո-
յացուցեր յանէից զերևե-
լիս զայս զերկիր և զ՚ի սմա
բնակիչս զերկրային զմարմ-
նաւոր և զնիւթեղէն ե-
ղելութիւնս զորս և զարդարե-
ցեր երևելի և մարմնաւոր
բարութեամբ: Որդ տեսեր ամե-
նատեսդ ա̄ծ, զի ամենայնիւ
անհաղորդք, աննմանք, և ա-
մենևին զատեալք էին յի-
րերաց՝ երկնայինքդ և երկ-
րայինքս. և ոչ գոյր շաղկապ
և միջնորդ կցորդօղ. և ըն-
տանեցուցանօղ երկուց տա-
րակացելոց ծայրիցն. և մա-
նաւանդ զբաւական իսկ վա-
յելող ոչ գոյր երկրաւորացս

բարեաց. (զի երկնայնոցդ լի
և պատարուն փառազարդ
էութեանց հարստացելոցդ յա-
մենահարուստ բարութեանդ՝ ոչ
ինչ էր կարօտութի և պա-
կասութի.) միայն՝ առ ՚ի ցուցա-
նել զամենակարող և զա-
մենաքանչ զօրութիւնդ. տեղ-
ծեր զմարդս բանական՝ ա-
մենատեղծ ձեռօքդ ՚ի հո-
գւոյ իմանալւոյ և ՚ի մարմ-
նոյ զգալւոյ ըստ պատկերի,
և ըստ նմանութե տեղ-
ծողին, և կացուցեր զնա
տէր և իշխան ՚ի վր երկրի
և երկրականացս հնազանդ-
առնելով նմա զամ. և ՚ի պա-
տիւ պատկերիդ՝ գերազան-
ցապէս զարդարեցեր զնա
փչմամբ յատկական շնոր-
հիդ, և եդեր ՚ի միջի երկուց
աննմանիցն ծայրից շաղկապ
և միաւորիչ. և վայելող եր-
կուցն փառաց և բարութեց:
Զի ըստ հոգւոյն՝ զհոգեւո-
րացն և զերկնայնոցն բեր-
ցէ զնմանութիւն. և նոքօք
զմայլեսցի. իսկ ըստ մարմնոյն
զերկրաւորացս վայելեսցէ
զքա

ղեաբութի։ Որդ՝ մատուցէր
մարդս ՚ի յայս երջանիկ կա-
ցութեն և ունելոց էր զայս
յաւիտենական պատիւս և գե-
րազանցագունեղ իշխանու-
թիւս ՚ի մէջ ամենից ստեղ-
ծուածոց քոց միապետու-
թէ ըստ նմանութեան ա-
մենաստեղծ թագաւորիդ·
՚ի յողորմութեան և յիրա-
ւունս իցէր պահեալ զա-
թոռ թագաւորութեն իւրոյ։
Բայց սակայն թողեալ ըզ-
նմանութի աստեղծողին· և ըզ-
ակր երկնայնոցդ վայելչու-
թեց պատրանօք նախահա-
րին· յարեցաւ ՚ի մարմնա-
ւորս կոյս· և սոքօք համա-
րեցաւ միայն շատանալ նը-
մանելով անասնոց անբա-
նից ըստ մարգարէին և խո-
պառ մոռացաւ զկամն՝ զօ-
րէնս և զպատուիրան քո։
Այնուհետև զերկրաւորս
հազիւ կարաց գիտել· և որ
ինչ առ յոտս իւր կայր· աղ-
խատութբ զանազանել ըստ ի-
մաստնից։ Իսկ զ.ր.յ.դ. և զերկ
նաւորացդ խորհուրդ որ-

պէս կարէր գիտել։ Որդ՝
այս թշուառաբեր դիպո-
ւածս և անողջանալի հի-
ւանդութիս որովհետև համ-
բականէր· և բոլորի բնու-
թե մարդոյս էր տիրեալ·
վա այնորիկ հանրակարողն
և ամենազօր բժշկի կարօ-
տանայր։ Այս որոյ հար-
կեցեալ ՚ի մարդասիրական
գթոյդ· հայր երկնաւոր
ած, առաքեցեր զմիածին
որդիդ քո զամենազօր բը-
ժիշկդ ՚ի յայց.քումդ պատ
կերի։ Որոյ և եկեալ փըր-
կական տնօրէնութբն իւ-
րով ազատեաց զմեզ ըը-
նութիւս մեր ՚ի հանրատա-
րած հիւանդուեն· և ՚ի գե-
րութէ նախահայրին· և ծա-
նոյց մեզ զքեզ. ճշմարիտ
ած· և եցոյց մեզ զքոյդ զօ-
րէնս և զպատուիրանս· ու-
սոյց մեզ զերկնայինդ ճա-
նապարհ· խոստանալով զա-
ռաջինն երջանկութիւն՝ և
պատուիրեաց ես՝ ասելով
թէ՝ Ահաւասիկ ողջացար·
մի՛ ևս մեղանչիցես· զի մի՛
ևս

եւ պատահեցի քեզ այդ
թշուառութիւն։ Արդ՝ ով բա-
րերար իմ․ և հայր ամենա-
կալ․ Թէպէտ և ես բազ-
մապատիկս արար մեզ բա-
րերարութի և եցոյց զամե-
նառատ մարդասիրութիւն․
սակայն՝ գոլով մեր մարմնոյ
երկրաւորի պատահել․ և ՚ի
թիւրս դիւրաշարժ մտաց վի-
ճակեցեալ՝ դժուարաւ կա-
րեմք զերկնայնոցն խոկալ
միշտ․ և ՚ի մտի ունել ըզ-
քեզ արդար դատաստան։
Իսկ մանաւանդ ամենակալ
Թագաւորդ մեր, և քեզ
դատաստան գոլով աներե-
ւոյթ և անտեսանելի ՚ի մէնջ․
և նստեալ այժմ ՚ի յողոր-
մութեդ յաթոռ՝ ոչ միշտ ՚ի
գործածես զարդարութիւն
երեւելապէս․ վն որոյ՝ հա-
ստատեցեր յերկիր զերկրա-
ւոր և զմարմնաւոր Թա-
գաւորս․ որոց և զսիրտ ՚ի
ձեռինդ ունելով՝ ազդես ՚ի
միտս նոցա՝ զիրաւունս և
զկամս քո․ և շարժես երեւե-
լապէս ՚ի վճռադրու-

թիւն չարագործաց․ և ՚ի
յամպարշտութիւն և ՚ի խնա-
մողութի բարեգործաց։
Զորս տեսանելով՝ չարքն
բարբիացին․ և բարիքն ա-
րիացին․ և մանաւանդ այ-
նու ՚ի միտ բերել խոկա-
ցեն զքումն ահեղ դատաս-
տանէդ։ Իսկ ոչ միայն այսր
աղագաւ․ այլև ՚ի պահպա-
նութիւն և ՚ի յապահովու-
թիւն հաւատացելոց քոց
՚ի յարձակմանց անօրինաց
և ՚ի թշնամեաց եկեղեցւոյ
քում արքայ։ Որ և է այժմ
բարեսէր կամացդ․ յատկա-
պէս ողորմելով մեզ նուաստ
և անարժան ծառայիցս քոց․
շնորհեցեր մեզ և երկրիս
մերոյ Թագաւոր (ըզ մեծ
Կայսրն ամ Ռուսաց Ր․Զ-
ՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովի-
չըն) ԶՈՐՈՅ այսօր ծնըն-
դեան յիշատակըն ✠ տօնա-
խմբելով մեծաւ հանդի-
սաւորութբ․ զուարճանամք
և ուրախանամք ը հոգւոյ
և ըստ մարմնոյ։ Արդ՝ ով
բարերար և ողորմած աս-
տու․

տուածդ մեր. մեք յետնէլ և անարժան ծառայքս քո՝ զի՞նչ տացուք անկարօտիդ զորխտուր և զփոխարէն այս բանոյ անհնոյ բարերարութեանդ քո։ զոչ այլ ինչ ունիմք և կարեմք, բայց միայն զփառաւորգոհութիւնս, և զերկրպագութիւն՝ հանդերձ մեծաւ շնորհակալութբ վերառաքեսցուք քեզ 'ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ յամենայն ժամ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Խոստովանութիւն ամենեցուն։

Եւ արդ՝ մեք ամենեքէն խոնարհեալ անկանիմք առաջի քո և մեծաւ պաղատանօք հայցեմք յամենաւատ յողորմութէդ քում-մէ (տէր Աստուած մեր) զի շնորհեսցես զԱՄ. մեզ (Օ՛ ՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովիչ ամենողորմած Կայսրըն մեր Ռուսաց) է երկայն աւուրս արդարադատ և իրաւախոհ Թագաւորութ, յատկապէս շնորհք,

որոր

*Եթէ հանդերձ ընդ ծննդեանն եկեղեցւոյ պարտ ասել որպէս և գրեցի 'ի ներքոյ երբեմն. այլ եթէ եկէ ընդ այլ տօնախմբութեան՝ շատ պատշաճի պարտ ասել. զոր օրինակ Անուանակոչութ յիշատակին. կամ յաթոռ բազմելոյ յիշատակին։

Իսկ եթէ Թագաւորութեանն եկէ յիշատակին՝ այսպէս արժան է ասել։

Թագաւոր (զՄեծ Կայսրն ամենայն Ռուսաց ՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովիչ և մեծ Թագուհի և Կայսրուհի ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱՅ Ֆէոդորօվնայ ՈՐԱՑ այսօր Թագաւորութեանց յիշատակն տօնախմբելով։

(և այլն որ 'ի ներքոյ։)

ողորմութիւն և օգնականութիւն քո անպակաս արասցես ՚ի ՍՐՐՆ՝ որովք կացցէ և մնասցէ ՍՐ. անախտ հոգւով․ քաղցրահամբոյ վարուք․ որ և ուղղագէտ միտօք․ բերկրեալ սրտիւ․ զուարթ և ուրախ դիմօք․ առողջ և յամենայնէ փառանգէ ազատ մարմնով ՚ի կենսն իւր մինչև ՚ի կէտ կոչմանն իւրոյ․ և յետ ատեացս, տացես ՍՐՐ. զանվաղճան և զյաւիտենական թագաւորութիւնդ ը՟ ամ՟ սրբս քոյ: Այլև արասցես զՍՐ. լինել հանճարեղ ՚ի խորհուրդս, ճշմարիտ և իմաստուն ՚ի բանս․ խոհեմ և շրջանկատ ՚ի գործս․ արդարակշիռ ՚ի դատաստանս, ներող և անյիշաչար ՚ի յերբեմնական և ՚ի զզջունակ յանցաւորս․ վրէժխնդիր և անաչառ յանզեղջ և ՚ի միշտ չարագործս, ողորմած և քաղցր ՚ի յաղքատս, ՚ի տնանկս, ՚ի յորբս և յայրիս․ սիրող և խնամածու

սիրելեաց և հնազանդելոց իւրոց․ ահարկու և երկիւղալի թշնամեաց իւրոց: Զ՟ թագաւորութի՟ ՍՈՐՐ. յաղթօղ․ զօրաւորս և անպարտելիս արասցես ՚ի վերայ ամ՟ թագաւորութե՟ց․ ձեռն քո ընկալցի և բազուկ քո զօրացուսցէ ըզՍՐ.․ զթշնամիս ՍՈՐՐ. հալածականս արասցես․ և ըզյարուցեալսն ՚ի վերայ ՍՈՐՐ. ՚ի ներքոյ ոտից ՍՈՐՐ. արկցես: Քո ամենայաղթ զօրութե՟դ և սբյ խաչիդ նշանաւն ամրացուսցես և պարսպեալ պահպանեսցես զՍՐ. և զԹագաւորութի՟ ՍՈՐՐ. յամենից յերևելե՟ց և յաներևութից թշնամեաց: Աճեցուսցես և պտղաբերս արասցես զՍՐ. արքայազնօք և քոյապարգև զաւակօք: Անպակասելի և անթառամելի արասցես ըզԹագաւորութիւն ՍՈՐՐ. յազգէ յազգ՝ և յորդւոց յորդիս մինչև ՚ի կատարած աշխարհի: Օրհնեսցես ըզ

Թագա

Թագաւորս (մեր ըզ մեծ Կայսրն ամենայն Ռուսաց զՆԻԿՈՂԱՅՈՍ Պաւլովիչըն. ՈՐՈՅ այսօր ծնընդեանն է յիշատակ.) (նոյն այլոյն ըստ նշանակելոյ ներքին ցառաջին ծանօթին 'ի վերոյ :) և զԹագաւորութիւն ՍՈՐԱ. զզօրս և ըզ բնակութիւն ՍՈՐԱ. զԺառանգաւորս. զծերունիս, զազգըս և զամ բնտանիս ՍՈՐԱ : Օրհնեսցես զամ հաւատարիմ և զարտաքսագործակալս ՍՈՐԱ. զնախարարս, զիշխանս, զկուսակալս. զօրապետս և զամենայն զօրս ՍՈՐԱ. զօրացուսցես և արիացուսցես 'ի պատերազմունս թշնամեաց. որոց մին զհազարս նց հալածեսցէ, և երկուքըն զբեւրս նց հարցէ : Դու լիցես սոցա մարտակից և զինուորակից՝ որպէս լինէիր ընդ Մովսէսի. ընդ Յեսուայ. ընդ Դաւթի. և ընդ այլոց ծառայից քոց : Օրհնեսցես զամենեսեան որք ընդ իշխանութեամբ ՍՈՐԱ կան. զեկեղեցականս և զաշխարհականս. զմեծամեծս և զփոքունս. զարս և զկանայս. և զամենայն ժողովուրդս ՍՈՐԱ : Օրհնեսցես զամ կալուած և զերկիր և ըզ վիճակ ՍՈՐԱ. զբնակութիւն և զբնակիչս : Որոց ամենեցունց տացես կեալ և մնալ առաքինական վարուք և բարեպաշտական կենցաղավարութեամբ ընդ հաճոյից քոց. հաւատարմութեամբ և մտերմութեամբ, խոնարհութեամբ և հնազանդութեամբ առ Թագաւորս մեր. և սիրով և խաղաղութեամբ առ միմեանս : Նոյնպէս և զսիրտ քրիստոսական Թագաւորիս մերոյ (ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ Պաւլովիչի) քաղցր և գթած պահեսցես առ ամ ստորադրեցեալսն իւր. և մանաւանդ առ խղճալի ազգս հայոց. ընդ ՈՐՈՅ հովանաւորութեամբ մնալով 'ի խաղաղութեան, փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ՝ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն :

Եւ ցուցեալ զՍկիհն ցոյց հայցէն ամենեցուն. և ածանելեն հափալել չՍպասաւորական հալքն այսպէս:

Յառաջ մատուցեալ սարկաւագունքն յառեան՝ մեծաւ ՚ի ձայնին երգեցեն հայցեն ըստ հող_ դի ենդեղեցական եղանակաւ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ դպրաւորքն երգեցեն միայն:

Տէր ողորմեա:

Վասն ՚ի վերուստ խաղաղութեան աշխարհիս և օգնականութեան Թագաւորի մերոյ (ՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովիչի) զՏէր աղաչեսցուք:

Ողորմեաց մեզ տէր ած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Եւ դպրաւորքն երգեցեն նոյնպէս երիցս:

Տէր ողորմեա տէր ողորմեա տէր ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Յորժամ սարկաւագունքն երգեցեն ձայնիւ միայն:

Ամէն:

Եւ դպիրքն առ հասարակ որք ընթերցեն ՚ի ձեռն երգեցեն նոյնպէս ձայնիւ:

Ալէլուիա ալէլուիա ալէլուիա:

Եւ ցուցեալ ալէլուիայիցն՝ ընթերցեն ... ամե_ նեան՝ ասասցեն ... միայն:

Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նախախնամեսցէ պահեսցի Թագաւորութ͞ի ամենաբարեպաշտ ինքնակալ մեծ Թագաւորի և Կայսեր ա͞մ Ռուսաց ՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովիչի․ այս նշանաւ ս͞բ Խաչիւս և ս͞բ Աւետարանաւս և աւուրբս շնորհիւ․ անուամբ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն ս͞բոյ․ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Սարկաւագունք երգեսցեն։

Ամէն։

Հասարակութիւնք դպրաց համ ձայնակցօրէն

Ալէլուիա ալէլուիա ալէլուիա։

Եւ ապա կրկնեսցեն երիցս՝ հայեցեալ [illegible] ՚ի նմին [illegible]

[illegible] ատամբ [illegible] սարկաւագունք։

Ամէն։

Յորժամ պարտաւորին ասասցէն։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ․ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից․ ամէն։

Յետ որոյ ժողովեսցէ սարկաւագն։

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏ͞ր զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութ͞ե իւրոյ․ ամենակալ Տ͞ր Ա͞ծ մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Եւ քահանայապետն հանդիսին՝ ասասցէ զաղօթսն։

Պահպանեա՛ Տ͞ր Աստուած զԹագաւորն մեր զինքնակալ Կայսրն ա͞մ Ռուսաց ՆԻԿՈԼԱՅ Պաւլովիչն
(Եւ թէ [illegible])

և

եւ զԹագաւորութի ՆՈՐԱ. եւ զմ̃ զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սբ. եւ պատուական խաչի քո ՚ի խաղաղութե փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամեաց. արժանաւորեա գոհութբ. փառաւորել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ հոգւոյդ սբյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։

Յետ որոյ.

Օրհնեալ տէր մեր Յս Քս։

Ժողովն.

Ամէն։

Աւագերէցն հանդիսին.

Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ եղիցի անուն քո. Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցի կամք քո՝ որպէս յերկինս եւ յերկրի ։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր՝ որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն. այլ փրկեա զմեզ ՚ի չարէ. զի քո է արքայութի եւ զօրութի եւ փառք յաւիտեանս։

Օրհնեալք եղերուք ՚ի շնորհաց սբ. հոգւոյն. երթայք խաղաղութբ. եւ տր եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան. Ամէն։

ԵՒ ԱՅԼՔ.

Ցուցակ Թագաւորական Տօնից։

ՅՈՒՆՎԱՐ։

1 ✝ Ամենաւորութ̅ Նոր տարւոյ տեառնագրութ̅։ և Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծ Դշխոյի Ելենէ Պաւլովնի։

7 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծ Դշխոյի Աննայ Պաւլովնի։

18 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Աղեքսանդրայ Միխայէլովնայի։

28 ✝ Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագաւորի և Մեծի Իշխանի Միխայէլ Պաւլովիչի։

ՓԵՏՐՎԱՐ։

3 Անուանակոչութ̅ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Աննայ Պաւլովնի։

4 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Մարիայ Պաւլովնի։

25 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեանն Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Մարիայ Միխայէլովնայի։

ԱՊՐԻԼ։

17 ✝ Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեանն Բարեպաշտ Թագաւորի և Ժառանգի Կայսերայն Մե-

ծի

ծի Իշխանի Աղէքսանդրի Նիկօլայեւիչի։

21 Անուանակոչութ̄ Կայսերական Մեծութ̄ Անձնաբարեպաշտ Թագուհւոյ և Կայսրուհւոյ Աղէքսանդրայ Ֆէօդօրովնի և Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Աղէքսանդրայ Նիկօլայեւնի, Բարեպաշտ Թագուհւոյ և մեծի Դշխոյի Աղէքսանդրայ Միխայելովնի։

ՄԱՅԻՍ։

21 Անուանակոչութ̄ Կայսերական Բարձրութ̄ Բարեպաշտ Թագաւորի և Մեծի Իշխանի Կոստանդին Նիկօլայեւիչի, և Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Եղենէ Պաւլովնի, և Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Եղիսաւէտ Միխայելովնայի։

ՅՈՒՆԻՍ։

25 Ծնունդ Կայսերական Մեծութեան Անձնաբարեպաշտ և Մեծ Թագաւորին և Կայսերն ՆԻԿՕԼԱՅ Պաւլովիչին Ինքնակալի ամ Ռուսաց, և Նորին Կայսերական Բարձրութ̄ Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դշխոյի Աղէքսանդրայ Նիկօլայեւիչի։

ՅՈՒԼԻՍ։

1 Ծնունդ Կայսերական Մեծութ̄ Անձնաբարեպաշտ Թագուհւոյ և Կայսրուհւոյ Աղէքսանդրայ Ֆէօդօրովնի։

Անու

11 Անուանակոչութիւն Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ
Թագուհւոյ և Մեծի Դքսուհւոյ Օլղայ Նիկողայովնի։
22 Անուանակոչութիւնք Կայսերական Բարձրութեանց Բա-
րեպաշտ Թագուհեաց և Մեծ Դքսուհւոյ Մարիայ
Նիկողայովնի, Մարիայ Միխայելովնի և Մարիայ
Պաւլովնի։
27 Ծնունդ և Անուանակոչութիւն Կայսերական Բարձ-
րութեան Բարեպաշտ Թագաւորի և Մեծի Իշ-
խանի Նիկողայ Նիկողայեվիչի։

ՕԳՈՍՏՈՍ։

6 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ
Թագուհւոյ և Մեծի Դքսուհւոյ Մարիայ Նիկո-
ղայովնի։
16 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ
Թագուհւոյ և Մեծի Դքսուհւոյ Եկատարինէ
Միխայելովնայի։
22 Թագադրութիւն կայսերական Մեծութեան Ամենաբա-
րեպաշտ և Մեծ Թագաւորի և Կայսերն ՆԻԿՕ-
ԼԱՅ Պաւլովիչի Ինքնակալին ամենայն Ռուս-
աց և Ամուսնոյ նորա Ամենաբարեպաշտ Թա-
գուհւոյ և Կայսրուհւոյ Աղէքսանդրայ Ֆէօ-
դորովնի։
30 Անուանակոչութիւն Կայսերական Բարձրութեան Բարե-
պաշտ Թագաւորի և Ժառանգի Կայսերութեան Մե-
ծի Իշխանի Աղէքսանդրի Նիկողայեվիչի և Ծը-
նունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ
Թագուհւոյ և Մեծի Դքսուհւոյ Օլղայ Նիկո-
ղայովնի։

ՍԵՊ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

5 Անուանակոչութիւն Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դքսուհւոյ Եղիսաւետ Միխայելովնի:

9 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագաւորի և Մեծի Իշխանի Կոստանդինի Նիկօլայեվիչի:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

13 Ծնունդ Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագաւորի և Մեծի Իշխանի Միխայէլ Նիկօլայեվիչի:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

8 Անուանակոչութիւն Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագաւորի և Մեծի Իշխանի Միխայէլ Պաւլովիչի. և Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագաւորի և Մեծի Իշխանի Միխայէլ Նիկօլայեվիչի:

20 Գահակալութիւն կայսերական Մեծութեան ՆԻԿՕԼԱՅ Պաւլովիչի Ամենաբարեպաշտ Թագաւորի և Կայսերն Ռուսաց:

24 Անուանակոչութիւն Կայսերական Բարձրութեան Բարեպաշտ Թագուհւոյ և Մեծի Դքսուհւոյ Եկատարինէ Միխայելովնի:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

6 Անուանակոչութիւն Կայսերական Մեծութեան Ամենաբարեպաշտ Մեծ Թագաւորի և Կայսերն ՆԻԿՕԼԱՅ Պաւլովիչի Ինքնակալին ամենայն Ռուսաց:

25 Ծնունդ Տեառն մերոյ Յիսուսի. և յիշատակ Ազատութեան Եկեղեցւոյ և Տէրութեան Ռուսաց յարշաւանաց Գաղղիացւոց և ի նոսա միացեալ քան ազգաց: